

Mesaj catre noul Guvern: Relansarea depinde de noi toți și trebuie sa înceapa chiar acum

Atenția tuturor este, de câteva zile bune, îndreptată către cele două Palate – Cotroceni și Victoria și către discuțiile care se poartă pentru nominalizarea unui nou premier. În 2020, pentru prima oară de la Marea Depresiune, și economiile avansate, și cele emergente, au intrat în recesiune. Cel de-al doilea val al pandemiei a marit presiunea – consumul scade, schimburile comerciale suferă. În acest context, redresarea și relansarea economica vor veni dacă statele vor ști să ofere companiilor un spațiu de manevra și acele măsuri care să le susțină. Pe scurt, despre câteva priorități fiscale imediate pe care noul Guvern ar trebui să le ia în calcul pentru relansare.

România are șanse reale de relansare economica post-pandemie, chiar Fondul Monetar Internațional (FMI) ne creditează, previzionând o creștere reală de peste 4,5% an/an în 2021. Acest lucru va depinde, evident, de evoluțiile viitoare ale partenerilor noștri, de evoluția pandemiei, dar și de cât de bine ne vom juca șansele și cum vom ști să gestionăm economia. Măsurile la care mă voi referi în continuare ar putea contribui la poziționarea corectă la punctul de start al redresării-relansării.

Prima prioritate și cea mai importantă este, dat fiind contextul economic actual, pastrarea sistemului actual de impozitare, și mă refer aici în special la pastrarea cotei unice pentru impozitul pe venit și impozitul pe profit.

Pentru a-mi susține afirmațiile, voi face apel la recomandările aceluiși organism internațional, FMI, devenit în ani un simbol al austerității: *”Criza nu s-a terminat! Continuați să cheltuiți (înțelept). O retragere prematură a sprijinului ar aduce un prejudiciu suplimentar asupra mijloacelor de trai și ar spori probabilitatea unor falimente pe scară largă, care la rândul lor ar putea pune în pericol recuperarea”*. Am citat dintr-un document publicat pe site-ul instituției, care venea să precizeze că, într-un astfel de scenariu, cicatricile generate de criza ar deveni mult mai profunde.

Un alt argument ar fi acela că este în van să stabilești impozite care nu pot fi plătite de către contribuabili, argument recunoscut de reprezentanții Ministerului de Finanțe.

Pe de altă parte, suntem cu toții conștienți de mărimea deficitului bugetar, dar ar fi de dorit ca statul să își acopere acest deficit fără să apeleze la majorarea impozitelor. Cum se poate face asta? Prin întărirea disciplinei de colectare – doar din recuperarea deficitului de încasare a TVA, unde an de an suntem pe ultimul loc în Europa, am putea acoperi o parte bună din deficit. Digitalizarea Fiscului și automatizarea proceselor, inclusiv prin introducerea SAF-T, ar ajuta la realizarea acestui deziderat. Salutăm progresele făcute de Ministerul de Finanțe și ANAF în

zona digitalizării, demarajul rapid pe care l-au avut în plină pandemie, și, bazându-ne pe aceste fapte, îndrăznim să spunem că ar fi posibilă și întărirea colectării. De altfel, modelele altor țări ne pot inspira. Italia și-a folosit facturarea electronică în întărirea colectării, Portugalia a apelat, la rândul ei, la utilizarea datelor din facturi, Belgia a introdus casele de marcat certificate, Polonia a apelat la un sistem de stimulare/sanctiune și a introdus SAF-T - fișierul standard de raportare. Toate acestea sunt îndemnuri la acțiune.

În paralel, noul Guvern ar trebui să se concentreze și către combaterea evaziunii fiscale și aducerea la lumină a economiei gri. Trebuie să fiscalizăm cât mai multe venituri, ceea ce va aduce implicit mai mulți bani la buget și va contribui la asanarea mediului de afaceri, curățându-l, prin reducerea concurenței incorecte pe seama diferenței de taxe și impozite.

Clarificarea legislației cu privire la activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare, în așa fel încât facilitățile fiscale acordate acestui sector să poată fi aplicate cu adevărat, ar fi o altă prioritate fiscală pe care viitorul guvern ar trebui să o aibă în vedere, pentru că vorbim de sectoare cu un foarte mare potențial de a aduce valoare adăugată țării și contribuții semnificative la buget.

O altă zonă pe care o considerăm prioritară este cea a relației contribuabilului cu Fiscul, care ar trebui echilibrată, iar ANAF ar fi de dorit să își asume mai bine rolul său de îndrumător. Până la urmă, așa cum o spune și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare: *”coloana vertebrală a eforturilor administrațiilor fiscale ar trebui să fie reprezentată de stimularea și gestionarea conformării voluntare a contribuabililor în raportarea veniturilor impozabile și în plata impozitelor”*. Atunci când autoritățile fiscale vor trata cu adevărat contribuabilii ca pe niște clienți, nu ca pe o sursă de evaziune și alte probleme fiscale, atunci și conformarea voluntară va spori, crescând mult gradul de colectare și reducând mult costul ei.

În final, o altă recomandare: clarificarea pe termen mediu a poziției pe care o va adopta România în privința Green Deal și în aplicarea noilor taxe și impozite discutate la nivel european și global. Ma refer aici la costurile aferente planului de relansare al Comisiei Europene: impozitul pe reziduurile din plastic nereciclate, o taxă pe carbon, introducerea unui nou sistem de tranzacționare a emisiilor din sectoarele aviatice și maritime, dar și o taxă pe tranzacțiile financiare sau una pe afaceri digitale. Știm cu toții câți bani vor veni din partea Europei – cele 80 de miliarde de euro? - și ne-am entuziasmat de cât de multe putem face cu ei, dar s-a vorbit semnificativ mai puțin despre cum vom face rost de bani. Pentru a obține cele 750 de miliarde, scutul financiar de protecție oferit de Uniunea Europeană, ar fi necesar să se împrumute însăși Uniunea, cu costuri mai mici, dar cu costuri care vor trebui recuperate de undeva.

Este limpede pentru oricine că noul Guvern va avea multe de făcut. Nu doar pe partea fiscală, ci și în sectorul proiectelor capabile să atragă banii europeni pe care ni-i pune la dispoziție Uniunea, în cel al proiectelor de infrastructură și în multe altele. E nevoie de continuarea inițiativelor bune deja începute, dar și de punerea în practică a ideilor noi care sunt încă în faza de concepție.